

Математика

Знайомство

Навчальний посібник створено відповідно до Типової освітньої програми початкової школи, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко

Мене звати
Мрійниця.

А мене —
Поспішайко.

Як ти думаєш,
чому нас так
називають?

А як звати тебе?

Поспішайко —
мій друг.

А Мрійниця —
моя подруга.
Наш улюблений
предмет —
математика.

Запрошуємо тебе
у світ чисел
і геометричних
фігур!

Гайда з нами
подорожувати
стежинками
Математики.

Подорож до міста «ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ»

КРОК 1

1 Назви **один** із кольорів веселки. Назви **кожен** колір веселки. Скільки кольорів має веселка?

2 Назви **хоча б один** предмет. Назви зелений **або** жовтий. Назви **всі** предмети. Назви **всі**, **крім** жовтих.

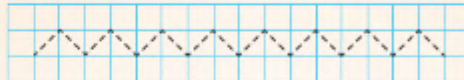
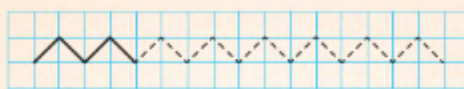
3 Намалюй лінію. Повтори 5 разів.

4 Чим відрізняються об'єкти на кожному малюнку?

Набуваємо досвіду

5 Допоможи мамі дібратися до дитинчати.

6 Що зайве? Закресли.

7 Усі м'ячі, крім одного, зафарбуй зеленим і жовтим кольорами.

8 Заштрихуй хоча б один трикутник.

9 Зафарбуй так, щоб не порушилася закономірність.

КРОК 2

1 Розглянь малюнок.
Хто один? Кого багато?
Що одне? Чого багато?

2 Поглянь навколо себе.
Кого (чого) в класі
багато, а хто (що) —
один чи одна?

3 Назви предмети **одним** словом.

Скільки на малюнку троянд? А скільки тюльпанів?
Скільки всіх квітів, **крім** жовтих? **Розбий** квіти на
два або три букети за будь-якою ознакою.

4 Побудуй квадрат.
Повтори 3 рази.

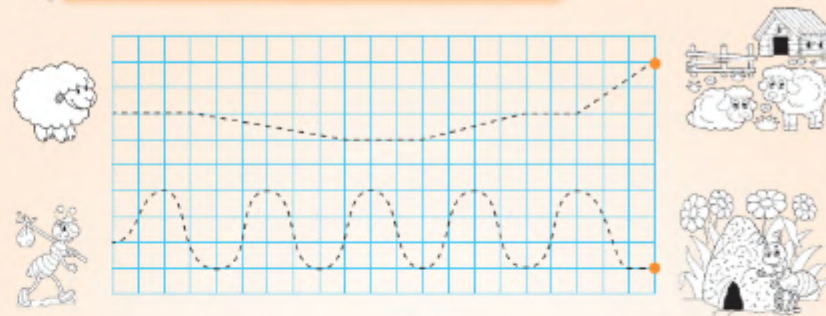

5 Скільки предметів у кожній
групі? Виділи в кожній групі
підгрупу. За якою ознакою
це можна зробити?

Набуваємо досвіду

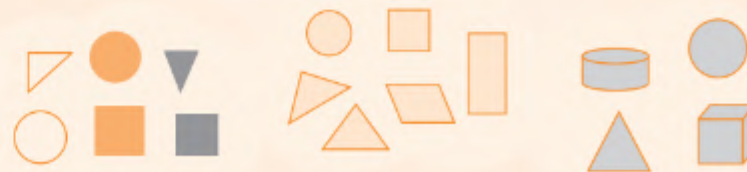
6 Хто як піде? Намалюй шлях.

7 За якою ознакою предмети об'єднані
у групи? Розбий їх на 2 чи 3 інші групи.

8 Розбий групи на підгрупи.

КРОК 3

1 На малюнку багато гарбузів. Що в них спільного, а що відмінного?

Який гарбуз найбільший?
Який гарбуз найменший?
Чи є однакові за розміром гарбузи?
Назви гарбузи, більші за гарбуз 2.
Назви гарбузи, менші від гарбуза 1.
Назви гарбузи, більші за гарбуз 5, але менші від гарбуза 4.

2 Чи всі каструлі можна закрити кришками?
Чого більше: кришок чи каструль? Чого менше?
Що зробити, щоб кришок і каструль стало порівну?

3 У кожній групі малюнків знайди «зайве».

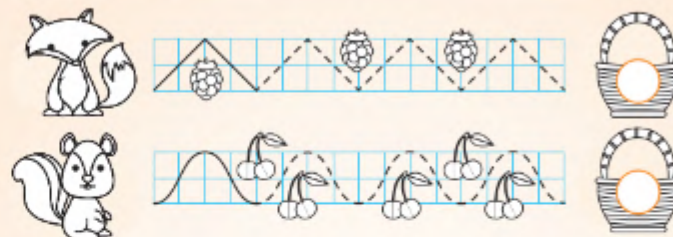

4 Побудуй ще два прямокутники.

Набуваємо досвіду

5 Допоможи звірятам дійти до кошика.
Розфарбуй того, хто збере більше ягід.

6 Чого більше: кришок чи відер?
Домалюй, щоб кришок і відер стало порівну.

7 Обведи найбільшу ріпку зеленим кольором, а найменшу — синім.

КРОК 4

Довгий

Короткий

Однакові
за довжиною

- 1 Хто найдовший?
Хто найкоротший?

- 2 Намалюй **стільки** , **скільки** всього олівців.

- 3 Поясни, як порівняти шнурки.

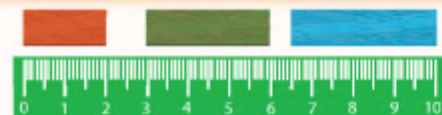

Порівняй свої олівець і ручку. Що коротше?

- 4 Порівняй стрічки у віночку. Яка стрічка найдовша? Яка стрічка найкоротша?
Чи є стрічки однакової довжини?

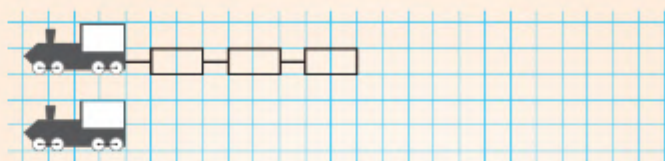

- 5 Який брусок найдовший? А найкоротший?
Назви довжину **хоча б одного** бруска.
Яким цвяхом синій брусок можна прибити до червоного?

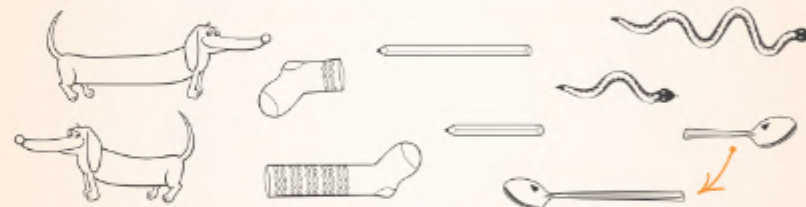

Набуваємо досвіду

- 6 Намалюй потяг, довший за поданий.

- 7 Проведи стрілку від коротшого об'єкта до довшого.

- 8 Намалюй нитку, коротшу за подану.

- 9 Зафарбуй квітки так, щоб не порушилася закономірність.

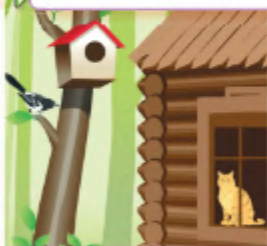

КРОК 5

1 Хто найвищий?
Хто найнижчий?

2 Хто сидить вище?

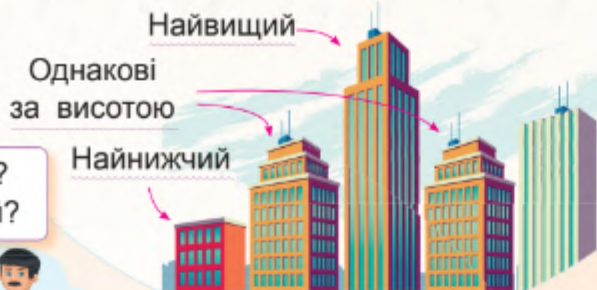

Скільки тварин на кожному малюнку?

Практична робота

У кого вежа вища? Побудуй і ти вежу з кубиків. Скільки кубиків містить твоя вежа?

Набуваємо досвіду

3 Зафарбуй на кожному малюнку однакові прямокутники.

4 Обведи найвищий будинок.

5 Намалюй будинок нижчий, ніж усі.

6 Установи відповідність. Найнижче дерево — перше 1.

7 Зафарбуй огірок, що росте найнижче.

8 Домалюй листок, який ростиме найвище.

КРОК 6

1 Назви всі дерева.
Порівняй їх за висотою.
У групі виділи підгрупу.

2 Хто з дітей вищий за зростом?
Чия мотузка довша? Чия іграшка коротша? Чия іграшка вища?

3 Хто може побудувати вищу вежу?

Мрійниця

Поспішайко

Познач похилими лініями кількість кубиків.

У Мрійниці

У Поспішайка

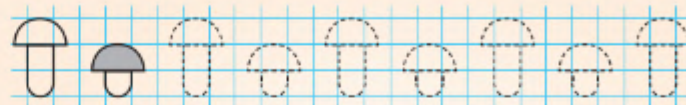

4 Що спільного і що відмінного у предметів?

Набуваємо досвіду

5 Установи закономірність. Продовж її.

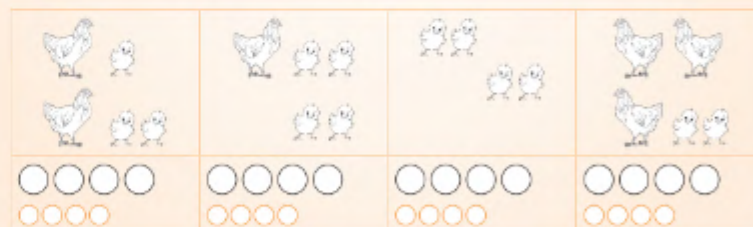
6 Яких фігур найбільше? А яких найменше?

Найбільше

Найменше

7 Установи відповідність і зафарбуй круги, якщо

8 Червоний олівець довший за синій, але коротший від зеленого. Розфарбуй.

Товста

Тонка

Однакові
за товщиною

- 1 Яка книжка найтовща, а яка — найтонша? Чи є книжки однакової товщини?

Які книжки можна поставити на полицю?

- 2 По якому місточку можна проїхати на квадроциклі? А на велосипеді?

- 3 Яке дерево товще? А яке — вище?

Практична робота

Побудуй прямокутник. Вище за нього побудуй трикутник. Нижче за прямокутник побудуй квадрат.

Набуваємо досвіду

- 4 Обведи малюнок, на якому ширший шнурок. Скільки шнурків на малюнку? ☐

- 5 Познач правильні твердження.

- ☐ Овочі лежать вище за сир.
- ☐ Помідори знаходяться нижче перцю.
- ☐ Огірки і яйця лежать на одній полиці.
- ☐ Огірків менше, ніж перцю.

- 6 Намалюй справа нижчий, але товщий пеньок, а зліва — квітку, вищу за пеньок.

- 7 Зафарбуй чашки однакової ширини. Підкресли чашки однакової висоти.

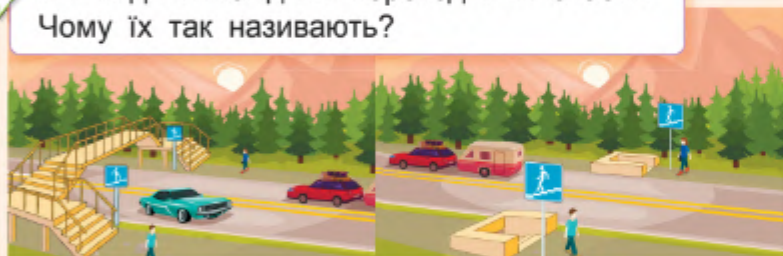
КРОК 8

1 Опиши, що ти бачиш на малюнку. Використай слова: на, під, над, вгорі, внизу; один, два, три, ...

2 Які види пішохідних переходів ти знаєш? Чому їх так називають?

3 На які дві групи можна поділити предмети?

Практична робота

Намалюй ялинку. Над нею намалюй сонечко, а під нею — травичку.

Набуваємо досвіду

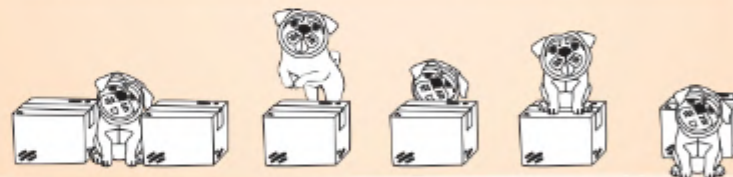
4 Розкажи про кожну доріжку. Зафарбуй доріжку, якою піде зайчик.

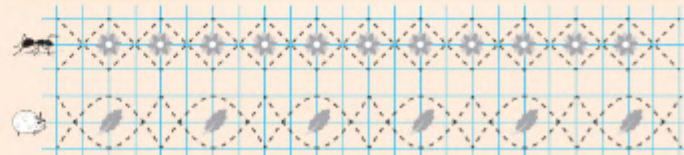
5 Закресли стільки груш, скільки їх на дереві.

6 Де знаходиться цуценя у кожному випадку? Обведи цуценя над коробкою.

7 Мурашка повзе спочатку над квіткою, а потім — під квіткою. Сонечко повзе тільки під листочком. Намалюй їх шлях.

КРОК 9

Знизу

Вгорі

- 1 Хто де знаходиться? Полічи тварин **знизу вгору**. На якому місці знаходиться білка? А якщо лічити **згори вниз**?

- 2 Олег йде до Юрка **знизу вгору**, а коли повертається додому, то йде Юрко йде до Олега ... , а повертається додому

- 3 Опиши малюнок. Використай слова: **на, під, над, вгорі, внизу; одна, два, багато.**

Поясни, про що йдеться у вірші Леоніда Талалая.

Котяча рибалка
Ловить кіт підсакою
У воді сороку.
А сорока-білобока
дивиться влівока,
на вербі гойдається,
хитро усміхається.

Набуваємо досвіду

- 4 Проклади шлях мурашки згори вниз синім кольором, а знизу вгору — червоним.

- 5 Зафарбуй стрілки, що показують угору, оранжевим кольором, а що показують униз — сірим.

- 6 Зафарбуй прямокутник, що обертають, за зразком.

- 7 Хто рухається знизу вгору? Обведи.

КРОК 10

- 1 Полічи предмети зліва направо. На якому місці яблуко? А груша? А якщо лічити справа наліво? Які предмети є ліворуч від буряка? Який предмет «зайвий»? Що поруч з ним?

Ліва рука

Права рука

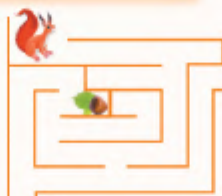
- 2 Самоскид рухається справа наліво, а таксі Як рухаються інші машини? Скільки всього машин? Пригадай, як потрібно переходити дорогу.

- 3 Намалюй галочку. Праворуч від неї намалюй чотири риски, а ліворуч — дві.

- 4 Підкажи білочці, де рухатися ліворуч, а де — праворуч, щоб дійти до горішка.

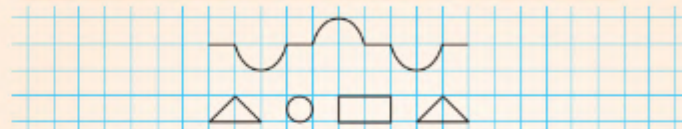

Практична робота

Намалюй свій лабіринт. Поясни, як герою дібратися до винагороди.

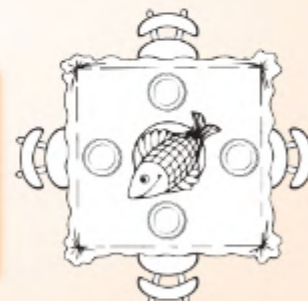
Набуваємо досвіду

- 5 Продовж перший малюнок праворуч, а другий — ліворуч.

- 6 Намалюй м'яч у лівій руці Поспішайка. Розфарбуй сумку у правій руці Мрійниці.

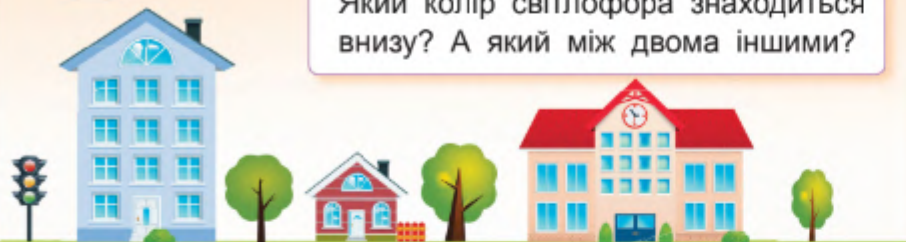
- 7 Намалюй біля кожної тарілки виделку і ніж так, щоб кожен гість за столом справа мав ніж, а зліва — виделку.

- 8 Зафарбуй праве вухо кожної тварини. Кого кішка бачить праворуч від себе?

Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ

- 1 Який будинок найвищий? Де росте дерево з найтовщим стовбуром? Де знаходиться світлофор? Який колір світлофора знаходиться внизу? А який між двома іншими?

- 2 Придумай до малюнка запитання зі словом «скільки» і постав його однокласникам.

Весна

Літо

Осінь

Зима

- 3 Що товще — буквар чи зошит? Що тонше — лінійка чи пенал?

- 4 У яку пору року найкоротший день, а у яку — найдовший?

МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ

- 1 Скільки кошенят сховалися за подушкою?

- 2 Що спільного у яблука і горіха?

- 3 Який предмет на малюнку «зайвий»? Чому?

Набуваємо досвіду

- 5 За якими ознаками можна порівняти предмети?

- 6 Зафарбуй 3 жолуді попереду білки і 2 — позаду.

- 7 Намалюй над лівим деревом хмарку, над правим — сонце, а між деревами — кущ.

- 8 Мухтар ☐ товщий Тобі ☐, а Тобі товщий Лессі ☐. Хто з них найтовщий, а хто найтонший? Кого як звуть?

Подорож до міста «Цифри і числа»

КРОК 1

Кількість об'єктів
виражають числом.

2

4

1 Скільки ґудзиків на кожному малюнку? Де більше?

2 Яке число відповідає кожному малюнку?

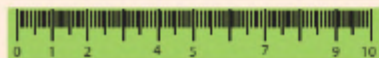
3 У кого книжок більше? Скільки у кожного з них?

4 Назви порядковий номер кожного місця на каруселі. Синє місце — **перше**, зелене — Полічи в іншому напрямі.

5 Які числа пропущені на лінійках? Яке число розташоване правіше від 7?

Набуваємо досвіду

6 Намалюй відповідну кількість предметів. Познач ☒ малюнок, де найменше предметів.

4 палички

2 квітки

5 камінців

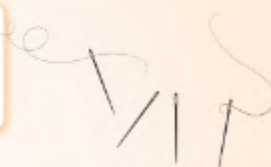

7 Скільки ниток і скільки голок на малюнку? Домалюй нитки, щоб їх було стільки ж, скільки й голок.

Голок

Ниток

8 Познач ☒ правильне твердження.

- ☐ Першою купить морозиво дівчинка.
- ☐ Другим у черзі стоїть найвищий хлопець.
- ☐ Третьою є дівчинка з найдовшим волоссям.

9 Зафарбуй четверту справа від квадрата фігуру синім, а другу зліва фігуру — сірим.

КРОК 2

1 Знайди помилки.

1

2

3

4

5

6

2 Склади оповідання за малюнками.

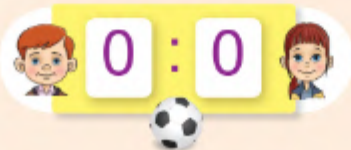
Запам'ятай! Відсутність об'єктів виражають числом 0.Числа позначають спеціальними знаками — **цифрами**.

0 — нуль	3 — трійка	6 — шістка
1 — одиниця	4 — четвірка	7 — сімка
2 — двійка	5 — п'ятірка	8 — вісімка
	9 — дев'ятка	

Число **нуль** позначають цифрою 0.

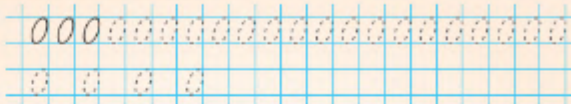
3 Полічи кількість крапок на кожній частині кісточки доміно. Скільки крапок на всій кісточці?

4 Команди Поспішайка і Мрійниці грали у футбол. Поясни, що позначають зображені числа.

Набуваємо досвіду

5 Продовж за зразком.

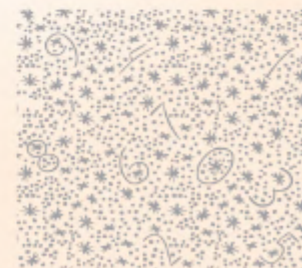
6 Полічи мешканців саду. Напиши стільки ж ліній.

7 Зафарбуй усі горщики, у яких росте нуль квіток.

8 Знайди й обведи всі цифри.

Планета Земля **одна** Місяць **один** Сонце **одне**

Число один позначають цифрою 1.
Цифра 1 — це **одиниця**.

1 Що зображено на малюнках?
Які цифри є на них?

2 Що спільне, а що відмінне
у геометричних фігурах?

Точка А

Круги

Точки

Точку позначають однією буквою.

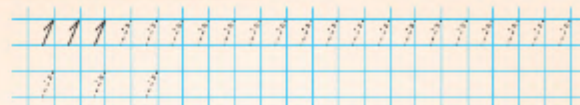
3 Знайди одиниці, заховані
на малюнку. Скільки
на майданчику ялинок?
А котиків? Гірок?

4 Назви зображені прилади.
Скільки кожного з них?
Яке призначення цих приладів?

Набуваємо досвіду

5 Продовж за зразком.

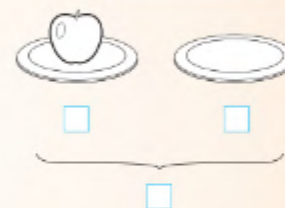

6 Розфарбуй за шифром.

• жовтий □ червоний ○ синій

7 Заповни
клітинки.

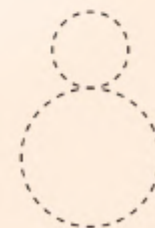

8 Що одне? Обведи.
Підкресли одиниці.
Скільки кіл? А кругів?

Кіл □
Кругів □

9 Обведи кола.
Домалюй круг.

Дві вишні

Два олівці

Число два позначають цифрою 2.
Цифра 2 — це **двійка**.

1 Що зображено на малюнках?
Які цифри є на них?

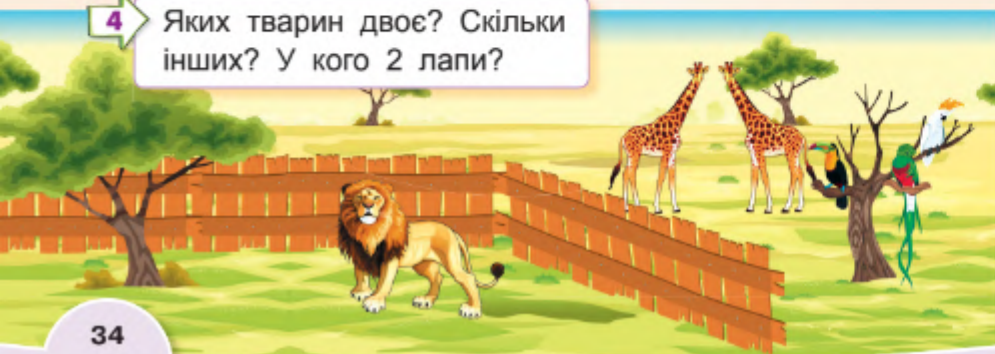

2 Що зображено на малюнку?
Чого два? Кого двоє?

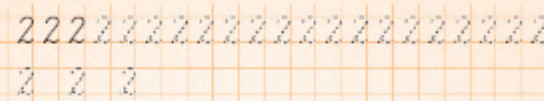
3 Склади речення зі словами: **два, двоє, дві**.

4 Яких тварин двоє? Скільки інших? У кого 2 лапи?

Набуваємо досвіду

5 Продовж за зразком.

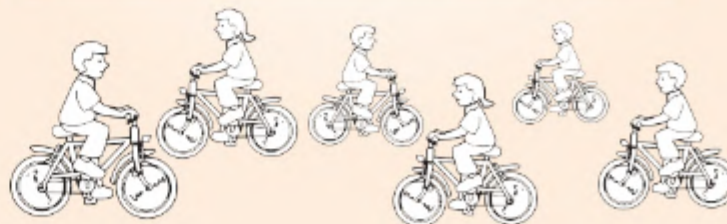
6 Зафарбуй по 2 цукерки у кожній групі.

7 Установи закономірність і продовж.

8 Зафарбуй футболку велосипедистів/велосипедисток, які їдуть зліва направо.

КРОК 5

Було

Змінилося

Стало

$$1 + 1 = 2$$

Один плюс один дорівнює два.

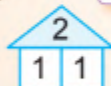

До одного додати один, буде два.

- 1 Як можна розмінати монету 2 грн? Скільки треба для цього монет номіналом 1 грн?

- 2 Котра година на годиннику зараз? На яке число вкаже маленька стрілка **наступної** години? Як називають маленьку стрілку?

$$2 = 1 + 1 \text{ — склад числа 2.}$$

- 3 На одній гілочці орхідеї розпустилася одна квітка, а на іншій — жодної. Скільки всього квіток розпустилося? $1 + 0 = ?$

- 4 Поспішайко має дві різні листівки. Скільки є способів привітати маму і бабусю зі святом?

Набуваємо досвіду

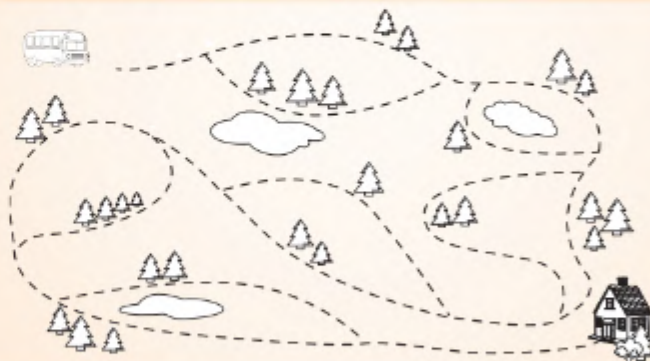
- 5 Наведи й обчисли.

$$1 + 0 = \quad 1 + 1 = \quad 2 + 0 =$$

- 6 Напиши знаки **плюс** і **дорівнює**

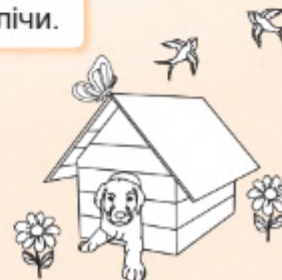
$$+ \quad =$$

- 7 Проведи автобус до будинку. Щоразу обирай на роздоріжжі шлях з двома ялинками.

- 8 Опиши малюнок. Полічи.

- Над будкою — ☐
 На будці — ☐
 У будці — ☐
 Біля будки — ☐

Було

Змінилося

Стало

$$2 - 1 = 1$$

Два мінус один
дорівнює один.

Від двох відняти
один, буде один.

1 Напиши знак **мінус** $\neq$.

$$1 + 1 = 2 \quad \text{і} \quad 2 - 1 = 1$$

Це — **рівності**.

2 Яке число за квіткою? Прочитай рівності.

$$\text{flower} + 1 = 2 \quad 1 + \text{flower} = 1 \quad 2 - \text{flower} = 1 \quad 2 - \text{flower} = 0$$

Склади оповідання до кожної рівності.

МО і АТ — це відрізки.

Відрізки будують так:

Практична робота

На що схожа соломинка?
Якщо зробити один розріз,
скільки соломинок стане?

3 Що використовують
для побудови
відрізка?
Який відрізок
найдовший?

Набуваємо досвіду

4 Наведи й обчисли.

$$1 - 1 = \quad 2 - 0 = \quad 2 - 1 =$$

5 У кожному прямокутнику намалюй стільки
різних предметів, скільки вказує кожна цифра.

0

1

2

6 Побудуй відрізки, кінцями яких будуть
задані точки. Скільки всього відрізків?

7 Побудуй два відрізки різних кольорів. Назви їх.

8 Обведи жучків, що мають по дві
цятки. Склади рівності до них.

Три колеса

Троє поросят

3

Число три позначають цифрою 3.
Цифра 3 — це **трійка**.

1

Скільки кольорів має світлофор?
Які ще світлофори тобі відомі?

Було

Змінилося

Стало

Один плюс один
і плюс один
дорівнює три.

$$1 + 1 + 1 = 3$$

2

Якими монетами можна
розплатитися за цукерку?

3

Придумай розповіді до рівностей.
 $2 + 1 = 3$ $1 + 2 = 3$

4

Пройди ланцюжком.

Набуваємо досвіду

5

Продовж за зразком.

6

Обведи фото
з трьома
членами родини.
Підкресли всі
трійки.

7

Поміркуй і заповни
порожні клітинки.

8

Наведи й обчисли.

$2 + 1 =$	$3 - 1 =$	$2 + = 3$	$2 - = 1$
$1 + 1 + 1 =$	$2 + 1 + 0 =$	$3 - 0 =$	
$3 - 1 - 1 =$	$3 - 2 - 1 =$	$3 + 0 =$	

Було

Змінилося

Стало

Від трьох відняти
один, буде два.

$$3 - 1 = 2$$

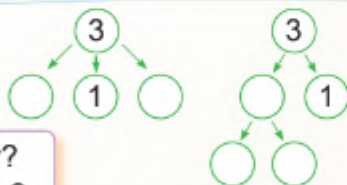

1 Придумай розповіді до рівностей.

$$3 - 2 = 1 \quad 3 - 1 - 1 = 1$$

2 Мрійниця має три різні листівки.
Скільки є способів привітати
Поспішайка зі святом однією листівкою?

3 Які числа мають бути
у порожніх кружечках?

4 Скільки машин на малюнку?
Назви їх. Які цифри на них?

5 Які рівності істинні?

$$2 + 1 = 3 \quad 1 + 2 = 3 \quad 2 - 1 = 1 \quad 3 - 1 = 2$$

Набуваємо досвіду

6 Які цифри ти бачиш на малюнку?
Запиши рядок кожної з них.

7 Скільки у Мрійниці є варіантів одягнути:

спідницю

☐

шорти

☐

8 Установи закономірність
і продовж записи.

1 1 2 2 1 1
3 2 1 2 3

9 Наведи й обчисли.

$1 + 1 =$	$3 - 1 =$	$1 + 1 = 2$
$2 - 1 =$	$1 + 1 = 2$	$2 + 0 =$

10 Обведи вази, у яких 2 квітки.
Розфарбуй вазу, у якій найбільше квітів.

Чотири
лапкиЧотири
ніжкиЧотири
крильця

Число чотири позначають цифрою 4.
Цифра 4 — це **четвірка**.

Було

Змінилося

Стало

1 Які цифри заховались
на малюнку? Скільки їх?

$$3 + 1 = 4$$

До трьох додати
один, буде чотири.

2 Як можна розрахуватися за гумку?

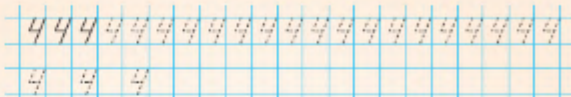
4	
1	3
2	2
3	1

3 Скільки відрізків на малюнку?
Який найбільший?

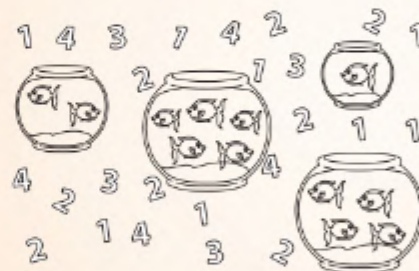

Набуваємо досвіду

4 Продовж за зразком.

5 Закресли акваріуми
не з 4 рибками.
Обведи всі четвірки.

6 Домалюй
неіснуючий істоті
4 руки та 3 носи.

7 Скільки разом?
Намалюй.

★ ★ і ★ ★ буде

🔥 і 🔥 🔥 🔥 буде

8 Заповни клітинки.

Було

Змінилося

Стало

$$4 - 1 = 3$$

Від чотирьох відняти один, буде три.

1 Придумай розповіді до рівностей.

$$4 - 2 = 2 \quad 4 - 1 - 1 = 2$$

$$3 > 1$$

Нерівності

$$2 < 4$$

3 горіхи більше за 1 горіх

2 сливи менше від 4 слив

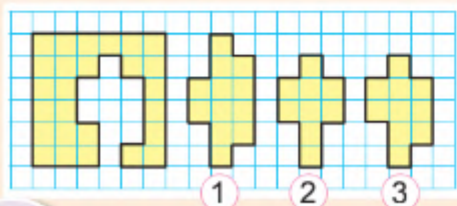
Знак «Більше»

Знак «Менше»

2 Яку фігуру вирізали? Назви її номер.

3 Утвори нерівності за малюнками.

Набуваємо досвіду

4 Продовж за зразком.

>	=	<	=	>	=	<
<	<	=	<	<	=	<

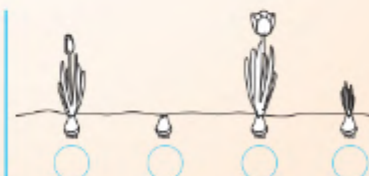
5 Склади нерівності за малюнками.

$$3 > 2$$

6 У якій послідовності відбуваються події? Познач цифрами.

7 Виконай дії.

$$\begin{array}{lll} 1 + 1 + 1 = \square & 1 + 1 + 0 = \square & 1 + 0 + 0 = \square \\ 2 + 1 + 0 = \square & 2 + 1 + 1 = \square & 2 + 2 + 0 = \square \end{array}$$

КРОК 11
1 Яке число найбільше, а яке — найменше?

2 Склади з кожного ланцюжка правильні нерівності.

$$0 < 1 < 2 < 3 < 4 \quad 4 > 3 > 2 > 1 > 0$$

3 Допоможи дівчаткам і хлопчикам вишикуватися за зростом.

4 Чи правильно Поспішайко виконав завдання?

$3 = 3$	$3 > 1$	$1 < 2$	$0 > 2$	$4 > 1$	$1 = 1$
$1 < 3$	$4 < 4$	$2 > 3$	$2 = 1$	$4 > 0$	$4 < 3$

5 Скільки грошей у Мрійниці і скільки у Поспішайка? У кого грошей більше?

У Мрійниці

У Поспішайка

Набуваємо досвіду
6 Наведи й обчисли.

$2 + = 4$	$1 + = 4$	$4 - 0 =$
$+ 5 = 3$	$4 - = 2$	$2 - = 1$

7 Запиши цифру на футболці:

третьої дитини

☐

першої дитини

☐

другої дитини

☐

четвертої дитини

☐
8 Запиши 2 нерівності, використовуючи цифри на футболках.

9 Скільки грошей у кожній купці? У якій більше?

☐ грн

☐ грн

Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ

- 1 Хто що зібрав? Запиши кількість предметів. Чому Ніна збирала кришки від пляшок?

Поспішайко

Мрійниця

Ігор

Ніна

- 2 Полічи сніговиків зліва направо. На якому місці сніговик у червоному шарфику? Який предмет є ліворуч від найбільшого сніговика? А праворуч від найменшого? Скільки сніговиків без рукавичок?

МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ

- 1 На столі лежать 4 ручки і кілька олівців. Олівців менше, ніж ручок. Скільки олівців може лежати на столі?

- 2 Ігор і Ніна живуть у різних будинках. У будинку Ігоря найменше вікон. У Ніни не червоний будинок. Де будинок Ігоря? А Ніни?

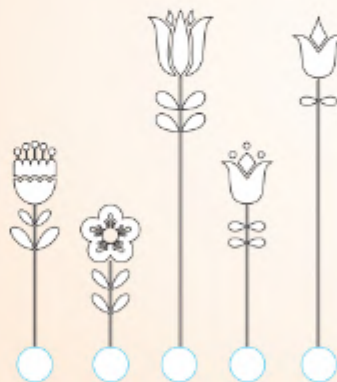

Набуваємо досвіду

- 3 Розфарбуй усіх мишенят так, щоб сірих і рудих було порівну.

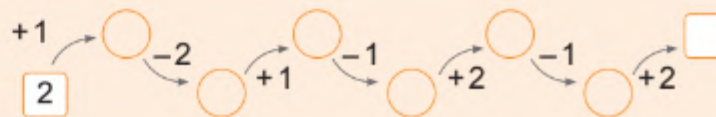
- 4 Для віночка потрібні квіти з довгим стеблом. Познач ☒ квіточки, вищі за 4 см. Скільки їх?

- 5 Виконай дії.

$2 + 1 =$	$2 + 2 =$
$2 - 1 =$	$2 - 2 =$
$3 + 1 =$	$3 - 2 =$
$4 + 0 =$	$4 - 1 =$

- 6 Пройди ланцюжком.

П'ять помідорів

П'ять променів у морської зірки

5

Число п'ять позначають цифрою 5.
Цифра 5 — це **п'ятірка**.

1 Скільки пальців на одній руці? А на двох?

Було Змінилося Стало

$$4 + 1 = 5$$

До чотирьох
додати один,
буде п'ять.

2 Прочитай рівності. Придумай до них розповіді.

$$5 - 1 = 4$$

$$5 - 4 = 1$$

5

1	4
2	3
3	2
4	1

3 Якими купюрами можна розміняти 5 грн?

4 Мрійниця зафарбувала 5 клітинок так, щоб кожна з них мала лише одну спільну точку чи відрізок з іншою. Виконай це завдання іншим способом.

Набуваємо досвіду

5 Продовж за зразком.

5

6 Обведи зграю із п'яти пташок. Підкресли всі п'ятірки.

7 Наведи й обчисли.

8 Доповни до п'яти. Заповни пропуски.

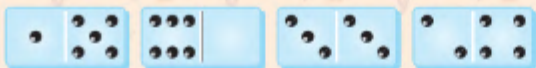
$$1 + \square = 5$$

$$2 + \square = 5$$

$$3 + \square = 5$$

$$4 + \square = 5$$

КРОК 13

Число шість позначають цифрою 6.
Цифра 6 — це шістка.

6
1 5
2 4
3 3
4 2
5 1

1 Котра година на годиннику зараз?

2 Склади за малюнками задачу і розв'яжи її.

і

разом

?

3 На що схожа шістка?

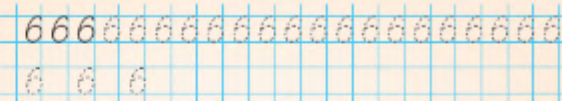
4 Які рівності правильні? Як виправити помилки?
 $5 + 1 = 6 - 1$ $2 + 4 = 6 + 0$ $4 + 1 = 5 - 1$

5 Знайди предмет: 1 — для гри у футбол; 2 — для малювання; 3 — що відкривають ключем; 4 — зеленого кольору; 5 напоїв; 6 предметів одягу.

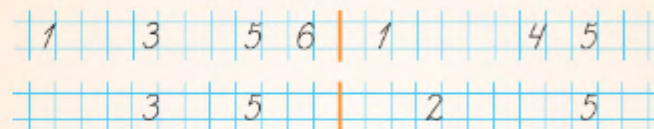

Набуваємо досвіду

6 Продовж за зразком.

7 Напиши пропущені числа.

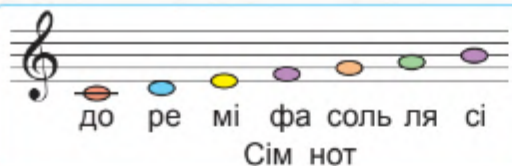
8 Зафарбуй на кісточках доміно точки, яких бракує. Запиши відповідні числа у порядку зростання.

9 Склади нерівності за малюнками.

КРОК 14

Число сім позначають цифрою 7.
Цифра 7 — це сімка.

1 Подивися на лінійку. Число 6 знаходиться між числами 5 і 7.

$$6 + 1 = 7$$

$$6 - 1 = 5$$

7 — наступне число за числом 6.

5 — попереднє число до числа 6.

2 Яке число наступне за числом 4?
А попереднє до числа 4?

3 Склади розповіді за малюнками. Прочитай рівності.

Було

Стало

7

0

$$7 - 7 = 0$$

Було

Стало

0

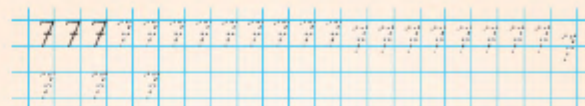
7

$$0 + 7 = 7$$

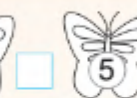
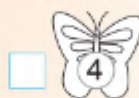
7	
1	6
2	5
3	4
4	3
5	2
6	1

Набуваємо досвіду

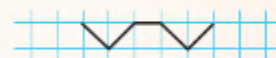
4 Продовж за зразком.

5 Напиши попереднє число до кожного з чисел на метеликах.

6 Домалюй стільки ланок, щоб кожна ламана мала по 7 ланок.

7 Які числа можна поставити в порожній квадратик?

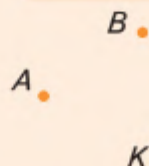
$$\square > 5$$

$$6 = \square$$

$$\square < 7$$

$$4 > \square$$

8 З'єднай точку А з точками О, В, М і К, а точку О — з точками А, М, К і В. Утворилося $\square$ відрізків. Закресли неправильні нерівності.

$$AB > BM$$

$$AM > MO$$

$$KO < KM$$

$$OA < BM$$

КРОК 15

Сім козенят

Одна коза

Скільки
усього тварин
на малюнку?

 $7 + 1 = 8$ —
вісім.

8
1 7
2 6
3 5
4 4
5 3
6 2
7 1

Число вісім позначають цифрою 8.
Цифра 8 — це **вісімка**.

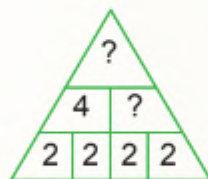
1 Чи правильно
записали рівності?

2 Назви пропущені
числа.

$$6 = 7 - 1$$

$$7 = 6 + 1$$

$$8 = 7 + 1$$

3 Чи правильно, що $8 - 7 = 1$, $7 - 6 = 1$ і $6 - 5 = 1$?
Склади розповіді за цими рівностями.

4 Прочитай рівності, які відповідають
кісточкам доміно. Склади пропущені.

$$6 + 2 = 8$$

$$8 - 2 = 6$$

$$8 - 6 = ?$$

$$5 + 3 = 8$$

$$?$$

$$?$$

$$7 - 3 = 4$$

$$?$$

$$?$$

Набуваємо досвіду

5 Продовж за зразком.

6 Наведи й обчисли.

$8 - ? =$	$7 - ? =$
$7 - 0 =$	$7 - 7 =$
$8 - 8 =$	$3 + ? =$
$8 - 0 =$	$3 + ? =$

7 Заповни порожні
клітинки.

2	+	4	=	
+		+		+
1	+	0	=	
=		=		=
	+		=	

7 Намалюй стрілки годинника так, щоб вони
показували зазначений час.

8 год

4 год

6 год

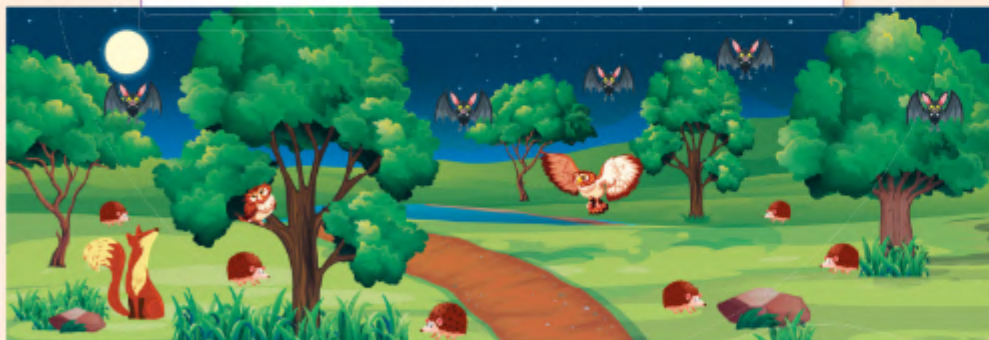
7 год

КРОК 16
1 Склади рівності за малюнками.

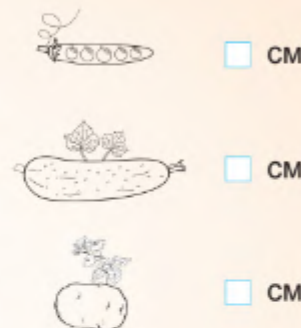

Було

Стало

2 Скільки фігур на малюнку? Назви їх. Яких фігур найбільше, а яких — найменше?

3 Які тварини не сплять вночі? Скільки яких тварин на малюнку? Які нерівності можна скласти за малюнком?

4 Котра година на годиннику зараз? На яке число вкаже маленька стрілка наступної години? А вказувала попередньої години?

Набуваємо досвіду
5 Розфарбуй таку кількість предметів, якій відповідає кожне число.

6 Виміряй і запиши довжину кожного овоча.

7 Скільки комах на кожному з малюнків? Запиши істинні рівності та нерівності.

КРОК 17

Яке число наступне за числом 8?

Це число дев'ять, бо $8 + 1 = 9$.

9
1 8
2 7
3 6
4 5
5 4
6 3
7 2
8 1

Число дев'ять позначають цифрою 9. Цифра 9 — це **дев'ятка**.

1 Назви дні тижня. Який день наступний за суботою? А за неділею?

2 Назви наступне число за 7. Назви попереднє число до 5.

3 Знайди цифри, які ти вже знаєш. Скільки яких цифр на малюнку?

4 Які числа мають бути у порожніх кружечках?

5 Знайди на малюнках дев'ять відмінностей.

Набуваємо досвіду

6 Продовж за зразком.

7 Наведи й обчисли.

8 Розфарбуй зазначену кількість пелюсток.

9 Закресли зайве число.

КРОК 18

10

Яке число наступне за 9? Це число **десять**.

Цифри: 1 0

- 1 Марійці сьогодні виповнюється 10 років. Знайди її торт. Скільки років було Марійці вчора?

- 2 Чи правильні рівності? Склади розповіді за цими рівностями.
- $9 + 1 = 10$ $8 + 1 = 9$
 $10 - 1 = 9$ $9 - 1 = 8$
 $10 - 9 = 1$ $9 - 8 = 1$

Запишемо по порядку числа від 1 до 10. Отримаємо **послідовність**.

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

- 3 Який знак потрібно поставити між числами?
- $9 \square 7$ $5 \square 10$ $9 \square 9$
 $8 \square 9$ $0 \square 1$ $10 \square 9$

- 4 Якими купюрами можна розміняти 10 грн?

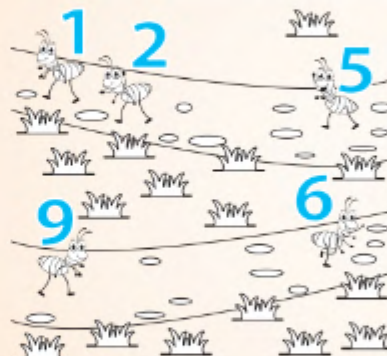
10
1 9
2 8
3 7
4 6
5 5
6 4
7 3
8 2
9 1

Набуваємо досвіду

- 5 Продовж за зразком.

$10 > 8$	$10 > 2$	$10 > \square$	$10 > \square$	$10 > \square$
$10 = 1 + 9$	$10 = 2 + \square$	$10 = \square + \square$	$10 = \square + \square$	$10 = \square + \square$

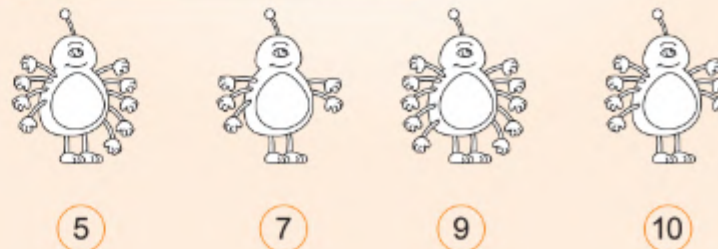
- 6 Домалюй мурах з пропущеними числами.

- 7 Склад числа 10.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

- 8 Установи відповідність.

Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ

1 Скільки кольорів на Державному прапорі України? Назви їх.

2 Запиши пропущені числа у послідовності.

1 3 5 7 9 11

3 Який знак слід написати між числами?

7 4 8 5 6 10 0 4 6 9

4 Які числа відповідають крапкам на кожній частині доміно? А на всій кісточці?

5 Скільки всього спортсменів і спортсменок? Назви їх у порядку збільшення зросту. Хто найвищий, а хто найнижчий?

МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ

1 Марина та Настя йдуть на прогулянку. Марина не в червоному. У якої дівчини яке пальто?

2 Колесо має 10 спиць. Скільки проміжків між спицями?

Набуваємо досвіду

6 Укажи номер попереднього і наступного місця.

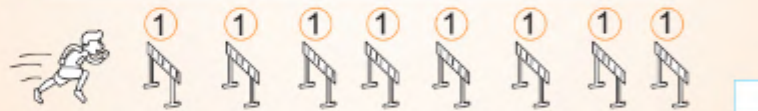

7 Домалюй цятки, щоб їх було:

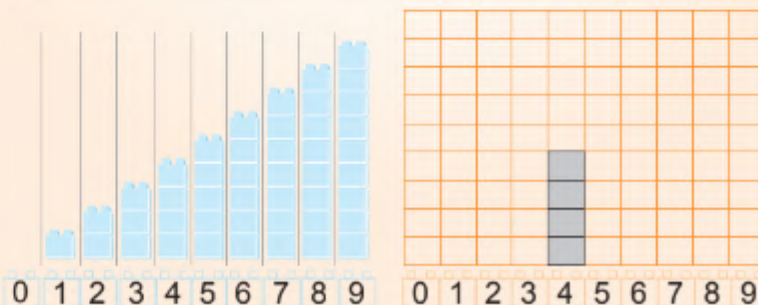
більше менше однаково

4 <

8 Скільки балів може набрати спортсмен?

9 Намалюй вежі, як на малюнку.

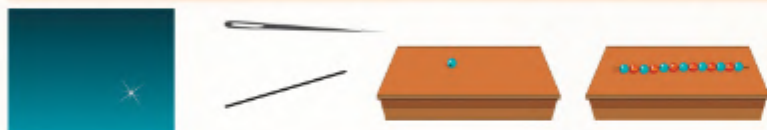

Подорож до міста «ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ»

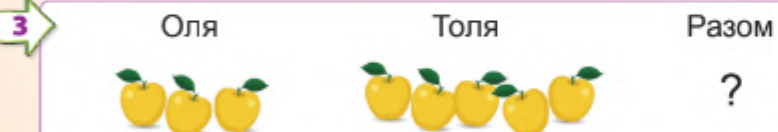
КРОК 1

1 Що на малюнку схоже на точку? Що на відрізок?

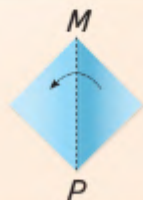

2 Побудуй у зошиті 3 відрізки, 2 промені та 1 пряму.

Практична робота

Зроби відрізок перегинанням.
Як зробити 2 відрізки?

4 Який предмет «зайвий»?

Набуваємо досвіду

5 Визнач кількість точок і відрізків.

6 Наведи промені синім кольором, а прямі — сірим кольором.

7 Скільки прямих можна провести через 1 точку, 2 точки, 3 точки? Накресли.

8 Виміряй довжину кожного відрізка. Склади і запиши кілька правильних нерівностей.

КРОК 2

Лінійка — вимірювальний прилад.
Лінійкою можна виміряти довжину відрізка у сантиметрах.

$$AB = 1 \text{ см}$$

$$MT = 3 \text{ см}$$

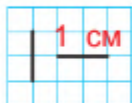
A B

M T

У зошиті 1 см — це довжина двох клітинок.

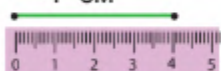

Так вимірюють довжину відрізків.

2 см

4 см

Так будують відрізки заданої довжини.

3 см 3 см

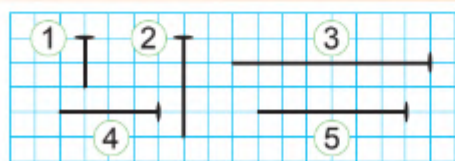
Отже, $3 + 3 = 6$.

1 Як зобразити в зошиті відрізки довжиною 2 см і 3 см?

2 Знайди довжину кожного відрізка.

3 Знайди довжину кожного гвіздка. Результат запиши у таблицю.

1	2	3	4	5

Набуваємо досвіду

4 Виміряй довжини відрізків.
Познач правильні твердження.

V — C A — M K — P

- ☐ Довжина відрізка AM дорівнює 3 см.
- ☐ Відрізок BC довший за відрізок KP.
- ☐ Сума довжин відрізків AM і BC дорівнює 5 см.

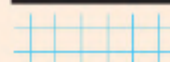
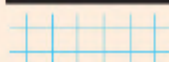
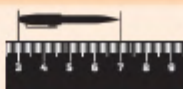
5 Запиши рівність за малюнком.

6 Побудуй відрізок AM довжиною 6 см та відрізок PC довжиною 5 см.

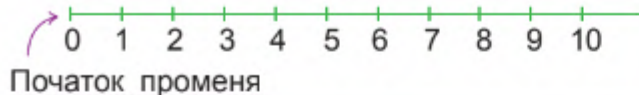

7 Як знайти довжину кожної ручки? Запиши рівність.

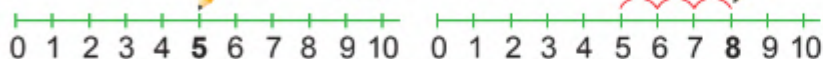
КРОК 3

Це — числовий промінь.

$5 + 3 = 8.$

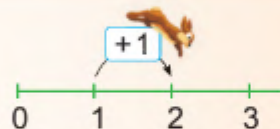
Почни з 5.

Зроби три кроки вправо.
Буде 8.

1 $2 + 5 = ?$ $3 + 2 = ?$ $4 + 6 = ?$ $7 + 1 = ?$

Щоб до числа додати
один, потрібно назвати
наступне за ним число.

- 2 Чи для кожного їжачка знайдеться черв'ячок?
Чи може якийсь їжачок залишитися голодним?

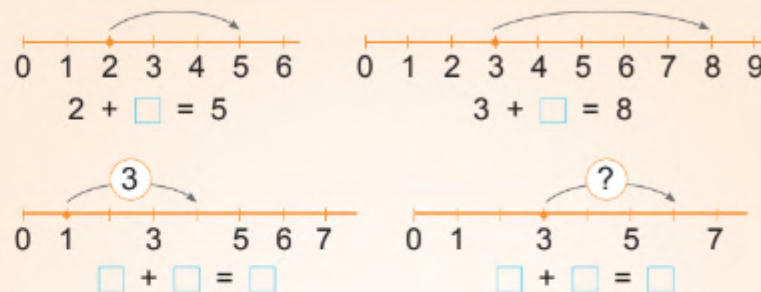
- 3 На якому місці їжак з яблуком?
Чому інколи їжаки носять яблука на спині?

- 4 Яка сніжинка «зайва»?

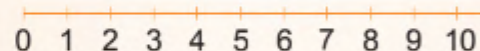

Набуваємо досвіду

- 5 Заповни порожні клітинки.

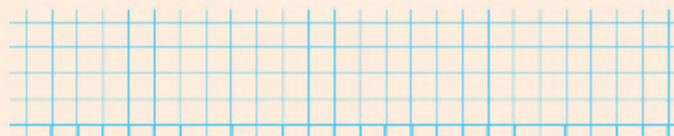
- 6 Зобрази на числовому промені,
як збільшити на 2 числа: 0, 2, 4, 7.

- 7 Знайди суму за допомогою числового променя.

$1 + 3 = \square$ $2 + 4 = \square$ $3 + 5 = \square$
 $4 + 2 = \square$ $7 + 2 = \square$ $6 + 3 = \square$

- 8 Намалюй ламані з трьох і чотирьох ланок.

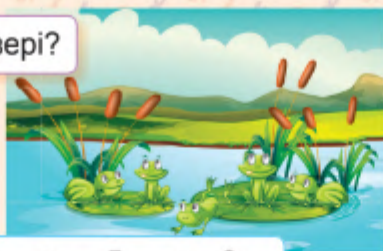

КРОК 4

1 Скільки жабок на озері?

$$2 + 3 = 5$$

Доданок Доданок Сума

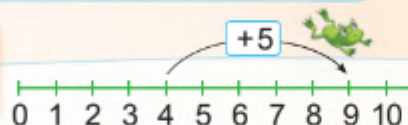

2 Скільки очеретин на озері?

$$4 + 5 = 9$$

Доданок Доданок Сума

3 Знайди суму за числовим променем.

$$4 + 5 = ? \quad 3 + 3 = ? \quad 7 + 2 = ? \quad 0 + 6 = ?$$

$$2 + 1 + 1 = ? \quad 3 + 2 + 2 = ? \quad 4 + 2 + 1 = ?$$

4 Знайди суму. Чи може сума дорівнювати одному з доданків?

Доданок	2	4	6	8	1	3	5
Доданок	7	5	3	2	0	4	2
Сума							

ЛАМАНА

Незамкнена

3 ланки

Замкнена

6 ланок

5 Яка довжина кожної ламаної?

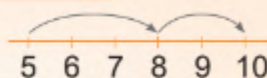
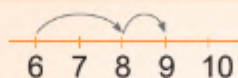

Практична робота

Склади на парті з паличок ламану з трьох ланок. Розглянь 2 випадки.

Набуваємо досвіду

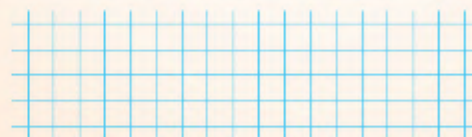
6 За малюнками запиши рівності. Підкресли доданки.

7 Виміряй ланки та знайди суму їх довжин.

8 Побудуй незамкнену ламану з трьох ланок. Найдовшу ланку наведи синім.

9 Познач ✓ правильне твердження.

- ☐ Ламана замкнена.
- ☐ Ламана має 5 ланок.
- ☐ Усі ланки різної довжини.
- ☐ Довжина найдовшої ланки — 5 см.

КРОК 5

Два промені зі спільним початком утворюють кут.

Прямий кут

Непряний кут

Непряний кут

1 Знайди на малюнках кути.
Де ще можна побачити кути?

2 Виклади олівцями кут. Виклади
прямий кут, непряний кут.

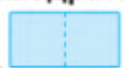

3 Скільки підводних човнів пливе
ліворуч? Скільки пливе праворуч?
Склади рівність і нерівність.

4 На які дві однакові фігури
можна розрізати такий
прямокутник?

На два
квадрати

На два
трикутники

Практична робота

Як ще можна розрізати
цей прямокутник на дві
однакові фігури?

5 Виконай дії.

Набуваємо досвіду

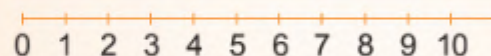
6 Намалюй прямий
і непряний кути.

7 Запиши кількість кутів кожного многокутника.

8 Порівняй числа за допомогою
числового променя.

3 7 7 5 6 2 8 9 0 4

9 Запиши правильну нерівність.

< 6 < 6 < 6 < 6

10 Скільки яких фігур на малюнку?

КРОК 6

Многокутники

Трикутник

Чотирикутник

?

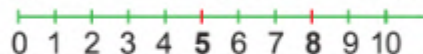
Шестикутник

1 Опиши кожну фігуру.

2 Використай числовий промінь і порівняй числа.

Порівняння на числовому промені

Менше $5 < 8$ Більше

2 і 5

4 і 0

7 і 9

7 і 5

1 і 10

3 Порівняй кількість сторін трикутника і шестикутника. Склади і запиши дві нерівності.

>
 <

4 Які фігури утворюють орнамент? Скільки кожної? Який колір має третя фігура? А п'ята?

5 Склади задачі і запиши рівності, що відповідають малюнку.

Практична робота

Виріж із паперу у клітинку квадрат і прямокутник. Як ще називають ці фігури?

Набуваємо досвіду

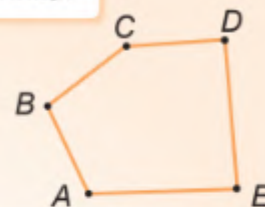
6 Вимірйай кожну сторону многокутника.

$AB = \square$ см

$CD = \square$ см

$BC = \square$ см

$DE = \square$ см

7 Використай числовий промінь і порівняй числа.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5 3 8 10 4 7 3 1 6 2

8 Скільки фігур утворюють орнамент? Заповни таблицю.

Трикутник	Чотирикутник	Шестикутник

Якою фігурою є п'ята справа?

Побудуй її.

Якою фігурою є четверта зліва? Побудуй її.

9 Запиши декілька рівностей до кожного малюнка.

Числа до 10 4

Подорож до міста «Просторові відношення»

Крок 1. Поняття «хоча б один», «кожен», «всі», «всі, крім». Сполучники «і», «або»	6
Крок 2. Один, багато. Об'єднання предметів у групу. Розбиття групи на підгрупи	8
Крок 3. Більше, менше	10
Крок 4. Довгий, короткий, однакової довжини	12
Крок 5. Високий, низький, однакової висоти, найвищий, найнижчий	14
Крок 6. Порівняння предметів за певною ознакою	16
Крок 7. Товсті, тонкі, однакові за товщиною	18
Крок 8. Поняття «під», «на», «над», «вгорі», «внизу»	20
Крок 9. Знизу, вгорі, знизу вгору, згори вниз	22
Крок 10. Ліворуч, праворуч. Зліва направо, справа наліво	24
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	26

Подорож до міста «Цифри і числа»

Крок 1. Числа	28
Крок 2. Цифри. Нуль	30
Крок 3. Один. Одиниця. Точка. Круг	32
Крок 4. Два. Двійка	34
Крок 5. Знаки «+», «=». Додавання. Склад числа 2	36
Крок 6. Знак «-». Віднімання. Рівності. Відрізок	38
Крок 7. Три. Трійка. Склад числа 3	40

Крок 8. Набуваємо досвіду	42
Крок 9. Чотири. Четвірка. Склад числа 4	44
Крок 10. Нерівності. Знаки «>», «<»	46
Крок 11. Набуваємо досвіду. Порівняння чисел	48
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	50
Крок 12. П'ять. П'ятірка. Склад числа 5	52
Крок 13. Шість. Шістка. Склад числа 6	54
Крок 14. Сім. Сімка. Попереднє число, наступне число. Склад числа 7	56
Крок 15. Вісім. Вісімка. Склад числа 8	58
Крок 16. Набуваємо досвіду	60
Крок 17. Дев'ять. Дев'ятка. Склад числа 9	62
Крок 18. Десять. Склад числа 10. Числова послідовність	64
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	66

Подорож до міста «Геометричні фігури»

Крок 1. Точка. Відрізок. Промінь. Пряма	68
Крок 2. Лінійка. Довжина відрізка	70
Крок 3. Числовий промінь. Додавання на числовому промені	72
Крок 4. Компоненти дії додавання. Ламана	74
Крок 5. Кути. Прямі і непрямі кути	76
Крок 6. Многокутники. Порівняння чисел на числовому промені	78